

DOMOVINA

Objava dvakrat na teden, in sicer vsak terek in petek. — Depisi naj se izvršijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirane. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 3 krons temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratne inseriranje primerni popust. — Narodnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krons, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Minister zunanjih zadev grof Goluchowski.

Kakor iz poljskih virov čujemo, se ministru c. kr. hiše in zunanjih zadev grofu Agenorju Goluchowskemu stol maje. Vzrok je menda velikanski nabor, ki ga je Goluchowski dobil, ko je nedavno cesarju predlagal, da bi bilo umestno nasproti Poljakom nekoliko strožje postopati, kakor se glede izgrediv v Galiciji, ker bi se to vjemalo z zunanjo našo politiko nasproti nemški državi, kjer se ravnokar s Poljaki jako nečloveško ravna, in je to vzrok, da je v Galiciji in na ruskem Poljskem zavrela narodna kri za trpin čene brate pod nemškim cesarjem, in so se avstrijski in ruski Poljaki nad nemškima konzulatom v Lvovu in v Varšavi znosili.

Goluchowski je glede teh izgrediv nemškemu poslaniku grofu Eulenburgu obljubil, da bo na cesarja že toliko vplival, da se bodo v Galiciji zaradi teh izgrediv strune strožje napele. Cesar pa menda o tem ni hotel ničesar slišati in Goluchowski je dobil nabor. Pravi vzrok, da je cesar rekel ne, je pa naš minister notranjih zadev, Körber, ki je cesarju svetoval, da prav zdaj nikakor ne kaže žaliti Poljakov, ker jih bo vlada vsak dan bolj potrebovala kot stebre prestola in altarja. Cesar je to uvidel in je rekel: „Körber ima pravo, tako je!“ Poljakov ne smemo na steno pritiskati, če so se tudi nad Nemci spozabili. Srajca nam je vselej bližja nego suknja, in ker se Goluchowski smatra za suknjo, je sklenil prositi za svoj odpust iz ministrstva zunanjih zadev.

Nam ne bode prav nič žal zanj.

Avstrija in evropska politika.

Glavni sili v svetovni politiki sta bili dosedaj in sta — če tudi ne več na tisti višini — še vedno trozveza in dvozveza. V najnovejšem

času pa se je uredba na političnem svetovnem obzorju začela preminjati v smislu, da zlasti trozveza nehuje biti element, ki ga je treba upoštevati najprej, ako se hoče presojati hipni položaj in snovati kombinacije za bodočnost. Dasi omenjeni zvezi še vedno obstojita na papirju, vendar nihče ne ve, pri čem smo pravzaprav.

Dvozveza stoji še vedno dovolj trdno in se celo krepi ter zadobiva vedno večjo moč, večji vpliv in ugled; ali v trozvezi se neprestano nekaj krha in ruši, in nihče je ne upošteva več prav tako, kakor so jo dosedaj vsi, in kakor bi jo še, ako bi slonela na nekoliko bolj naravnih temeljih in bi ne bila le diplomatična krparija, ki pa je dosedaj vendar dobro služila ciljem pangermanizma, našo državo pa zavajala na kriva in pogubna pota. To nam dokazuje ravno sedanje pokanje ustave.

Naš ministrski predsednik, Körber, je kakor nalašč poklican v to, da dovrši delo, ki so ga zapričeli in nadaljevali, deloma hoté, deloma ne hoté njegovi predniki. Trozvezi je bil prvotno namen dvojen: Povzdigniti moč in vpliv nemške države in koliko mogoče oslabilo Avstro-Ogrsko, da postane ta pokorna služabnica mogočne Nemčije ter da bo kot taka, isto verno podpirala v visokoletečih njenih ciljih. Ta namen je trozveza tudi popolnoma dosegla in poleg tega je Italijo politično sicer dvignila nekoliko, gospodarski pa upropastila. Vezi, ki so držale Italijo v trozvezi, pa so se že znatno zrahljale; le Avstro-Ogrska se še drži mogočne Germanije in drvi za njo čez drn in strn, drže se je za krilo, kakor otrok svoje matere.

Nemška diplomacija je dosedaj na jako spreten način znala vzdrževati neko hladnost naše države do Francije.

Za nesoglasje med našo državo in Rusijo pa so skrbeli in še sedaj skrbijo avstrijski, Slovanom sovražni državniki iz edinega vzroka, ker je Ru-

sija slovanska država in ker bi vsled morebitne zveze z Rusijo mogli dospeti avstro-ogrski Slovani do svojih pravic. Avstro-Ogrska je dosedaj na najboljši poti, da postane čisto osamljena.

Italija se približuje dvozvezi, in tudi razmere med Nemčijo in Francijo postajajo vedno boljše. Da, v zadnjem času se je začelo govoriti celo o zbliževanju Francije in Nemčije, in širijo se tudi vesti o potovanju nemškega cesarja v Pariz. Da se pa Nemčija usiljuje Rusiji, je stara in že znana stvar, in je že Bismarck deloval v tej smeri.

Tudi Anglija bo kmalu prisiljena, vsled zavžene južnoafriške politike, iskati si prijateljev, in ni nemogoče, da bo skušala dobiti zaslombo v oni mogočni zvezi, kjer igra Rusija prvo ulogo.

Le Avstrija nima časa, da bi računala s to menjavo v svetovni politiki. Naša država je seveda le najemnica Nemčije in mora delati tako, kakor zahtevajo njene koristi, mora zatirati Slovane, množiti premoč Nemčije ter delovati za uveljavljanje nemškega državnega jezika. Vlada naša pa ima potem še ta žalosten pogum, da zatrjuje dan za dnevom, da deluje za državne koristi. Ali tu nastaja vprašanje, za katere katere države deluje Avstrija? In odgovor na to mora biti po tem, kar smo ravnokar navedli, vsakomur jasen.

Ali se pa mora sploh naša država prištevati še velesilam? To vprašanje je jako kočljivo; zakaj Avstro-Ogrska velja na papirju za velesilo, ali to je, da je v zadnjem času več ne upošteva nikjer dosti.

V novejšem času nastopa italijanska diplomacija mnogo bolj samozavestno in uspešno, nego Avstro-Ogrska! S precejšnjo gotovostjo smemo pričakovati, da bode v bližnji bodočnosti naša država popolnoma osamljena, oziroma, kar je še hušje, da bode njene korake vodila le Nemčija.

LISTEK.

Knjige družbe sv. Mohorja.

Ali ste videli kedaj našega kmeta, s kakim veseljem stopa iz župnišča, nesoč pod pazduho knjige naše velezaslužne družbe sv. Mohorja? Že med potjo jih ogleduje in brska po njih, kje bo najzanimivejše branje. A zvečer, ko se zgrne mrak nad zemljo, in se vijejo okrog hiš megle, prižge na stropu visečo svetilko, pokliče šolo obiskujočega sinka ter položi knjigo predenj, češ: Tonček beri na glas in počasi ... mi te bomo poslušali.

Tonček bere. Bratci in sestrice posedejo poleg predoče matere klop pri peči, oče pa zvija trtice in plete košarice in koške.

Letos se je požuril družbin odbor še posebej in nam podal svoje književno darilo ne pričakovano hitro, da bi imeli vsakdo, zlasti še naše prosto ljudstvo koristnega razvedrila pri roki, ko se prično dolgi večeri.

Toda opazili smo z žalostjo, da se je skrčilo v tem letu število udov za celih 2486. Zlasti je nazadovala lavantinska škofija, za njo takoj

ljubljska. Odbor navaja nekaj vzrokov tega nazadovanja. Ume in ednake nezgode so gotovo po nekoliko krive, da ni tega ali onega med družbeniki; resnica je pa tudi, da ni najmanjši vzrok padajočega števila to, da se kaže v raznih krajih pri poverjenikih neka mlačnost napram družbi.

In vendar je družba sv. Mohorja za nas skoro življenskega pomena, ker nadomestuje vsaj nekoliko velepomembne ljudske knjižnice.

* * *

Odbor je obdaril letos vsakega člana s šestimi knjigami.

Koledar obsega kakor prejšnja leta mnogo poučnega in zabavnega gradiva.

Imenik, zoper katerega se je govorilo in pisalo že toliko, ni izostal. Po mojih mislih dela društveno vodstvo v praktičnem oziru prav, da ga ne izloči, dasi bi se prostor, ki ga zavzema, vsekakor lahko izpolnil s čim boljšim. Za marsikoga je le ne mala privlačna sila, ako vidi med drugimi i svoje ime.

Pesmi so priobčili v koledarju Fr. Ks. Meško, Jakob Voljč, Ljudmila, Fr. Neubauer in še par drugih.

Med povestničarji srečamo najprej dr. Josipa Vošnjaka (Blagor mirnim!). Njegovi povesti sta primerni, a prva „V sovraštvu“ bo bolj ugajala ko druga.

Podgoričan je znan po svojih črticah, slikah in povestih vsakemu, ki se zanima za naše slovstvo. Tudi bralecem družbin knjig ni neznan. O njem se mora priznati, da je precej napredoval od svojega prvega nastopa do zdaj.

Tudi Meško je naš star znanec. Na njegovih črticah smo se naslajali že mnogokrat. V črtici „Zadnji večer“ nam krasno slika čutečega poljedelca z dušo in srcem, ki dela, se trudi na vse kriplje — in vendar propade ... Ničesar nima na vesti — — Pil ni ... igral ni — saj še kart ne pozna — pravdal se ni ... Vkljub temu mora zapustiti domačijo, mora se posloviti od nje Židu Švarckopfu na ljubo. Ste li že srečali kedaj v življenju sličnega zajca? No, Švarckopfe med našim narodom poznate gotovo. Saj ni treba, da bi imeli zakriviljene nose.

Stavim glavo, da poznate tudi kakega „Poljančevega Cencka“. Ne? Le pogledajte si njegovo sliko in preberite ljubko sličico o njem. Kajne, da vam ni neznan?

Anton Logar poroča (Glas iz Amerike)
o slovenskih misijonarjih v Ameriki. Prihodnjič
naj nam pove kaj o socialnem gibanju ondodnih
Slovencev. Za to mu bomo dolžni večjo hvalo.

Zato pa se nam bode zahvaliti le zaslep-
ljenosti avstrijskih državnikov, ali tudi neodločni
in malenkostni politiki Slovanov, ki se nikdar
ne morejo povzpeti do krepkega odpora proti
avstrijskim vladam in se dajo slepo zavajati po

da bi upoštevali v svojo korist sledeče vrstice:

„Kakšna vinska je dobrota,
ne kaže grozila le sladkoti;
klor dobro vino če imeti,
naj umno si ravna ž njim v kleti.“

Zato pozdravljamo knjigo prav iz srca.

bencev stavljeni dolžnosti zmagovati le s po-
sebnostjo, je tem in strankam zelo ustre-
beno, ako se drže stranke v lastno korist na
tanko pogojev, veljavnih sploh za pošiljatve. V
tem slučaju se posebno opozarja na sledeče

nas mnogi, da je za ljudstvo vse dobro. Nekaj
moralnih, visoko donečih fraz, kak strahovit
dogodek brez zveze — pa velja!

Toda pomisliti moramo, da ima naše ljud-
stvo globoko čutečo, skoro bi rekel — pesniško
Dravobreg-Velenje, da se upravlja različne, ki se
zde gospodom pri državni upravi neumestne.
Nemudoma, ko se pregled konča, pričela se bodo
pogajanja glede prevzeta omenjene železnice v
državno upravo s štajarskim deželnim odborom
na običajni podlagi, da bo država železnico pre-

da so bili v Avstriji vse Nemci gospodje. Slo-
vani pa hlapci, in do njih, do „gospodov“ in „go-
spodarjev“, ne pa do „hlapcev“ naj se obrača
Körber najprej. One kliče dolžnost, da varujejo
koristi države, kjer so sami gospodje, in
vanom pa je druga dolžnost, namreč da začno
enkrat resno delati račune o tem, v kako ne-
varnost spravljajo našo narodnost tista zunanja
politika, ki je Avstro-Ugrsko privedla tako daleč,
da je osamela in da je na razpolago velikonemškimi
načrtom, ki se imajo izpeljati preko naše zemlje
in zadati smrtni udarec podonavski državi.

Celjske in štajarske novice

(Celjski poslanec dr. Pommer) o čigar
duševnih vrlinah posebno glede geografičnega in
jezikovnega znanja se že norčujejo dunajski
vrabci, je čutil potrebo, da je prav neslano in
pobalinsko smešil Slovence in njihov jezik pri
debati o jugoslovanskem vseučilišču. Naš dični
poslanec, g. dvorni svetnik dr. M. Ploj, pa mu je
stvarno, a sarkastično pobil njegovo klobasa-
renje tako temeljito, da se celo mnogi celjski
Nemci sramujejo — politega svojega poslanca.
Opozarjamo tedaj svoje bralce posebno na do-
tični Plojev govor v današnjem in prihodnjem
našem listu.

(K dijaški kuhinji v Celju) pristopil je kot
ustanovnik gospod Bogomil Vošnjak, jurist na
češki univerzi v Pragi, ter vplačal 100 kron.
Bog plati!

(Shod v „Narodnem domu“ in v Škofji
vasi.) Opozarjamo še enkrat kmetovalce celjske
okolice, da se vrši v nedeljo dne 22. t. m. ob
polu 9. uri zjutraj sestanek posestnikov celjske
okolice v „Narodnem domu“ (v gostilniških pro-
storih), da se dogovorijo o odpravi stare mere
pri prodaji mleka. Popoldne ob 3. uri napravi
isti namen celjsko politično društvo „Naprej“
zborovanje v Škofji vasi v gostilni Marije Koželj.
Naj bi se teh sestankov pač udeležilo dovolj pri-
zadetih posestnikov.

(Občni zbor „Celjskega pevskega društva“)
je bil dne 18. t. m. prav dobro obiskan. Novi
odbor se je sestavil iz gg.: Rafko Salmič, pred-
sednik, dr. Jos. Karlovšek, podpredsednik; na
daljni odborniki so gg.: Dobršek, Spindler, Staufer,
Vodlak. Namestnika: Kobilca in Cvetkovič.

(Promet s poštnimi pošiljatkami v bo-
žičnem času) Ker se promet s pošiljatkami v
božičnem času (t. j. od 20. do 24. grudnia) vsako
leto tako pomnoži, da se zamorejo do poštnih usluž-

se posamezno razpošilja, steklenice, vrči itd.
oddajajo se v močnih zabojih, košaricah itd.
Sveže meso in sploh mastni in vlažni predmeti
(n. pr. ribe) denejo se po možnosti v lesene za-
boje. Sploh pa se pošiljatve, ki niso dovolj za-
bojov, poročajo na lastno nevarnost od-
posiljatelja, in še to samo takrat, če se vsled
tega druge pošiljatve ne bodo pokvarile in se
promet ne oviral. 3. Naslov je tako pritrditi,
da ne odpade ali se ne raztrga. Sploh se v
lastno korist stranke opozarja, pri pošiljatkah
s pokvarljivo vsebino položiti še eden naslov
znotraj, ker s tem je poštni oblasti omogočeno
stvar dostaviti, tudi če se prvi naslov izgubi. 4.
Vsebina se mora na pošiljatkah natančno tako na-
znaniti kakor na dotični spremnici; razun tega
se priporoča, jedila v glavna mesta, kjer se po-
bira od teh posebni davek, natančno in posa-
mežno napovedati. 5. V lastni prid stranke se
še opozarja, večje pošiljatve s pokvarljivo vse-
bino po možnosti pred poldnevom do 10. ure 30 m.
oddati, sicer bodo ležale dalje časa na pošti.

(Samomor.) Dne 14. t. m. se je ustrelil v tu-
kajšnji brambovski vojašnici korporal J. Muhr.
Samomorilec je bil poprej ednoletni prostovolc
ter je baje sin nadučitelja nekje na nemškem
Štajarskem.

(„Nemška manira“) Celjska „žaba“ poroča
da so zasedli na Teharjih novi nemškutarski od-
borniki svoje stolčke. Pri tej priliki seveda ne
more premagati grde lastnosti, da sumničji dose-
danji odbor nerednosti. Obeta tudi znižanje ob-
činskih doklad. Baš to dejstvo pa je najboljšo
spričevalo dosedanjemu, narodnemu odboru. Ko
bi ta ne bil uzorno gospodaril, bi obč. blagajna
ne pustila doklad zniževati.

(Potres, blisk in grom.) Nenavadne naterne
pojave imamo letos kratko pred Božičem, ki nu-
dijo lahkoverežem dovolj gradiva za prerokova-
nja. Dne 17. t. m. ob 3. uri 15 minut popoldne
smo čutili v Celju dva lahka potresna sunka v
smeri od zahoda proti vzhodu — drugod, n. pr.
v Zagrebu pa niso bili sunki tako nedolžni —
a zjutraj dne 18. t. m. nas je zbudilo močno gro-
menje z bliski in strelami. Barometer je padel
na nenavadno nižino.

(Podržavljenje lokalne železnice Celje-
Velenje.) Uradniki uprave državnih železnic pre-
gledujejo progo železnice Celje-Velenje, ki jo
oskrbljuje, a na njej promet izvršuje dosedaj
južna železnica. Kakor čujemo, vrši se ta pregled,
ker preide v kratkem času tudi proga Celje Velenje
v državno upravo, kakor se tudi že nahajata
njeni sestri železnici Zeltweg Volšperk in Spodnji

želnemu odboru — se na delu. Faktorja — na g. Lappa, ki ima ondi svoje pre-
mogokope, in je štaj. deželni odboru garant
za uspešno obrestovanje imenovane železnice.
Nadajati se je, da od te strani ne bo upora. Ako
pride do tega, o čemur pač ni dvomiti, zidal se
bo v Celju za to progo poseben državni kolodvor.

(Notica „Javno vprašanje“) v št. 95. „Do-
movine“ me je napotila, da tudi jaz spregovorim
nekaj besed o tem, kako uvažuje južna železnica
pri nastavljanju svojih uradnikov jezikovne zmož-
nosti. Akoravno ima ista natančne zapisnike,
katerih jezikov je posamezen zmožen, vendar
nastavlja nas Slovence v veliki množini v čisto
nemške kraje, kakor na Nižje Avstrijsko, Gornji
Štajar, nemški del Koroške in na Tirolsko. Evo
vam nekaj imen uradnikov s proge, ki pelje
skozi Pustriško dolino (Pusterthal) na Tirolskem:
Kitek, Motka, Pavlinc, Mazur, Brivec, Piščanec,
Ozimič, Tanšič itd. Ko bi ravnateljstvo južne
železnice samo tukaj navedene uradnike zame-
njalo z našimi nemškimi in nemčurškimi tova-
riši, ki so n. p. na postajah Štoré, Laški trg,
Rimske toplice i. dr., pomagano bi s tem bilo
vsem, v prvi vrsti č. občinstvu, v drugi pa tudi
prizadetim samim. — Morda se najde kateri
naših poslancev, da železniškemu ministru malo
potipa na žilo, naj ukaže južni železnici, da na-
pravi v tem oziru red. Slovenec.

(Ponarejalci denarjev.) Dva dni je trajala
pri tukajšnjem porotnem sodišču sodna obrav-
nava proti družbi ponarejalcev denarja. Malo-
pridneži so bili raztreseni okoli Brežic po Šta-
jarskem, Hrvaškem in Kranjskem. Glavna krivca
sta bila graver Ivan Krković (ki pa je ušel v
Ameriko) in slikar Ivan Drenek iz Krške vasi.
Delavnico so imeli v viničarski hišici posestnika
Jožefa Curhaleka v Mostecu pri Brežicah. Izgo-
tovljene desetake (20 kronske) sta menjavali
žena Marija in hči Jožefa Curhalek. Soobtožena
sta bila tudi sin Franc in njegova žena Urša
Curhalek, a so ju oprostili. Obsojeni pa so: Ivan
Drenek v dosmrtno ječo, Jožef Curhalek v dve-
letno ječo, Marija Curhalek v ednoletno ječo, a
Jožefa Curhalek v triletno ječo. Dva krivca ima
zagrebško sodišče.

(Učiteljske premembe) Nameščeni so:
g. Anton Šumljak, učitelj v Žalcu kot nadučitelj
v Gotovljah; g. Fran Kotnik, učitelj pri Sv. Jakobu
v Slov. goricah kot šolski vodja v Pernicah nad
Marenbergom in g. Drag. Korošec, učitelj pri Sv.
Bolfenku v Slov. gor. kot šolski vodja v Topol-
šici. — Kot učitelja sta nameščena gg.: Srečko
Pečar od Sv. Lovrenca v Slov. gor. v St. Pavlu

„Materina daritev“ nima književne vred-
nosti. Prepričan pa sem, da bo rosila lice mar-
sikaka mamica, prečitavaša jo.

F. S. Pavletov je priobčil sliko „In njena
duša je vstajala...“ Morda se bo zdelo komu
vstajenje grešnične duše prenašlo. Toda psiho-
logično je utemeljeno.

V „Odveč“ nam slika Ivo Trošt žalostno
usodo moža, ki sta ga zavrgla sin in hči, potem
ko je bil prepustil zemljišče sinu. Bridka res-
nica je, da ne pada število podobnih sinov in hčer.
Vendar se mi zdi, da pretirava g. Trošt i. na
dobro i. na slabo stran.

Poučen je F. Okičev članek „Zdravo telo
— najboljšo blago“. V tem se greši pri nas ve-
liko. Jako hvaležni bi morali biti pisatelju, ko
bi opozoril ljudstvo na razne nedostatke pri
vzgoji itd.

Dobrodošla bodeta spisa Janka Podrav-
niškega „O domovinstvu in domovinskih pra-
vicah“ in prof. Iv. Koprivnika „Pikec — nova
trtna bolezen“.

Anton Logar poroča (Glas iz Amerike)
o slovenskih misijonarjih v Ameriki. Prihodnjič
naj nam pove kaj o socialnem gibanju ondodnih
Slovencev. Za to mu bomo dolžni večjo hvalo.

Zanimivo je sestavljen Pečnikov opis „Slo-
venci v Egiptu“. Želeli bi bilo, da bi upoštevali
nekatero njegovo migljaje (n. pr. glede prekmorske
trgovine) naši merodajni krogi.

Ljudevit Stiasny je načrtal svojo pot v Ca-
rigrad in priobčil „Nekoliko črtic o pariški sve-
tovni razstavi leta 1900“. Pripoveduje še dokaj
zanimivo. Par pomot mu je vteklo pod pero.

Razen tega nahajamo v koledarju še razno-
vrsten drobiž.

Dejanskim potrebam našega naroda je
ustregla družba z izdajo „Umnega kletarstva“,
(spisal Anton Kosi), sicer je izšla letos že tudi
obširna knjiga Gombačeva o isti stroki, pa ker so
pri nas kraji, kjer so odvisni ljudje skoro iz-
ključno od trsa, ne bo nikoli preveč navodila.
Tudi se ne da tajiti, da bi se pridelovala pri
nas lahko boljša vina kakor se, ako bi se rav-
nalo ž njim pametno. Namesto tega pa dela
večji del naših vinogradnikov tako, kakor so
delali njihovi pradedi. Skrajni čas bi že bil,
da bi upoštevali v svojo korist sledeče vrstice:

„Kakšna vinska je dobrota,
ne kaže grozila le sladkoti;
klor dobro vino če imeti,
naj umno si ravna ž njim v kleti.“

Zato pozdravljamo knjigo prav iz srca.

„Zgodbe sv. pisma“ nadaljuje po Lampetovi
smrti dr. J. Ev. Krek. Knjiga bo krasno, ceno
delo.

Poleg teh knjig smo dobili J. M. Seiger-
schmied-ovo „Pamet in vera“. Pisatelju se vidi,
da se je trudil biti kolikor mogoče temeljit, ob-
enem pa razumljiv. V koliki meri, da se mu je
posrečilo to, naj sodi bralec sam.

Žal mi je, da ne morem izreči posebne
hvale o 53. zvezku „Slovenskih Večernic“.

Obsegajo razen nekaj pesmi večje ali manjše
novosti, ednodeljansko kratkočasnice in poučen
sestavek „Najvažnejše določbe o novem davku“.
Gotovo bode marsikateri plačevalec davkov hva-
ležen za razjasnilo omenjenih določb i. g. A.
Janežiču i. družbi.

Medvedove in Neubauerjeve v pričujočem
zvezku priobčene pesmi bi pač lahko izostale
brez škode za našo književnost.

Ravno taka je z nekaterimi povestmi.

Kakor se mi zdi, mislijo še dandanes pri
nas mnogi, da je za ljudstvo vse dobro. Nekaj
moralnih, visoko donečih fraz, kak strahovit
dogodek brez zveze — pa velja!

Toda pomisliti moramo, da ima naše ljud-
stvo globoko čutečo, skoro bi rekel — pesniško

Zato pa se nam bode zahvaliti le zaslepljenosti avstrijskih državnikov, ali tudi neodločni in malenkostni politiki Slovanov, ki se nikdar ne morejo povzpeti do krepkega odpora proti avstrijskim vladam in se dajo slepo zavajati po takozvanih državnih potrebščinah.

Zakaj bi ravno mi Slovani žrtvovali svojo bodočnost in na ta način varovali hišo, v kateri se babatijo nemški gospodje?

Poslanec Berger je rekel te dni v zbornici, da so bili v Avstriji vse Nemci gospodje, Slovani pa hlapci, in do njih, do „gospodov“ in „gozpodarjev“, ne pa do „hlapcev“ naj se obrača Körber najprej. One kliče dolžnost, da varujejo koristi ene države, kjer so sami gospodje, Slovanom pa je druga dolžnost, namreč da začno enkrat resno delati račune o tem, v kako nevarnost spravljajo našo narodnost tista zunanja politika, ki je Avstro-Ogrsko privedla tako daleč, da je osamela in da je na razpolago velikomnemškim načrtom, ki se imajo izpeljati preko naše zemlje in zadati smrtni udarec podonavski državi.

Celjske in štajarske novice

(Celjski poslanec dr. Pommer,) o čigar duševnih vrlinah posebno glede geografičnega in jezikovnega znanja se že norčujejo dunajski vrabci, je čutil potrebo, da je prav neslano in pobalinsko smešil Slovence in njihov jezik pri debati o jugoslovanskem vsučilišču. Naš dični poslanec, g. dvorni svetnik dr. M. Ploj, pa mu je stvarno, a sarkastično pobil njegovo klobasarenje tako temeljito, da se celo mnogi celjski Nemci sramujejo — politega svojega poslanca. Opozarjamo tedaj svoje bralce posebno na dotični Plojev govor v današnjem in prihodnjem našem listu.

(K dijaški kuhinji v Celju) pristopil je kot ustanovnik gospod Bogomil Vošnjak, jurist na češki univerzi v Pragi, ter vplačal 100 kron. Bog plati!

(Shod v „Narodnem domu“ in v Škofji vasi.) Opozarjamo še enkrat kmetovalce celjske okolice, da se vrši v nedeljo dne 22. t. m. ob polu 9. uri zjutraj sestanek posestnikov celjske okolice v „Narodnem domu“ (v gostilniških prostorih), da se dogovorijo o odpravi stare mere pri prodaji mleka. Popoldne ob 3. uri napravi v isti namen celjsko politično društvo „Naprej“ zborovanje v Škofji vasi v gostilni Marije Koželj. Naj bi se teh sestankov pač udeležilo dovolj pri zadetih posestnikov.

(Občni zbor „Celjskega pevskega društva“) je bil dne 18. t. m. prav dobro obiskan. Novi odbor se je sestavil iz gg: Rafko Salmič, predsednik, dr. Jos. Karlovšek, podpredsednik; na daljni odborniki so gg: Dobršek, Spindler, Stauffer, Vodlak. Namestnika: Kobilca in Cvetkovič.

(Promet s poštnimi pošiljatkami v božičnem času) Ker se promet s pošiljatkami v božičnem času (t. j. od 20. do 24. grudnia) vsako leto tako pomnoži, da se zamorejo do poštnih usluž-

bencev stavljenih dolžnosti zmagovati le s posebno vnetostjo, je tem in strankam zelo ustreženo, ako se države stranke v lastno korist na tanko pogojev, veljavnih sploh za pošiljate. V tem slučaju se posebno opozarja na sledeče tem slučaju se posebno poštni kartoni so pri predpise: 1. Takozvani poštni kartoni so pri težkih in v daljne kraje namenjenih pošiljatkah kolikor mogoče opustiti, ker se lahko poško- dujejo. 2. Nezavita (nekrvaveča) divjačina naj se posamezno razpošilja, steklenice, vrči itd. oddajajo se v močnih zabojih, košaricah itd. Sveže meso in sploh mastni in vlažni predmeti (n. pr. ribe) denejo se po možnosti v lesene zabojke. Sploh pa se pošiljate, ki niso dovolj za- varovane, sprejemajo le na lastno nevarnost od pošiljatelja, in še to samo takrat, če se vsled tega druge pošiljate ne bodo pokvarile in se promet ne oviral. 3. Naslov je tako pritrčiti, da ne odpade ali se ne raztrga. Sploh se v lastno korist stranke opozarjajo, pri pošiljatkah s pokvarljivo vsebino položiti še eden naslov znotraj, ker s tem je poštni oblasti omogočeno stvar dostaviti, tudi če se prvi naslov izgubi. 4. Vsebina se mora na pošiljatkah natanko tako na- znaniti kakor na dotični spremnici; razun tega se priporoča, jedila v glavna mesta, kjer se po- bira od teh posebni davek, natančno in posa- mezno napovedati. 5. V lastni prid stranke se še opozarja, večje pošiljate s pokvarljivo vse- bino po možnosti pred poldnevom do 10. ure 30 m. oddati, sicer bodo ležale dalje časa na pošti.

(Samomor.) Dne 14. t. m. se je ustrelil v tu- kajšnji brambovski vojašnici korporal J. Muhr. Samomorilec je bil poprej ednoletni prostovolec ter je baje sin nadučitelja nekje na nemškem Štajarskem.

(„Nemška manira“) Celjska „žaba“ poroča da so zasedli na Teharjih novi nemškutarski od- borniki svoje stolčke. Pri tej priliki seveda ne more premagati grde lastnosti, da sumniči dose- danji odbor nerednosti. Obeta tudi znižanje ob- činskih doklad. Baš to dejstvo pa je najboljšo- spričevalo dosedanjemu, narodnemu odboru. Ko bi ta ne bil uzorno gospodaril, bi obč. blagajna ne pustila doklad zniževati.

(Potres, blisk in grom.) Nenavadne natorne pojave imamo letos kratko pred Božičem, ki nu- dijo lahkoverežem dovolj gradiva za preroko- vanja. Dne 17. t. m. ob 3. uri 15 minut popoldne smo čutili v Celju dva lahka potresna sunka v smeri od zahoda proti vzhodu — drugod, n. pr. v Zagrebu pa niso bili sunki tako nedolžni —, a zjutraj dne 18. t. m. nas je zbudilo močno gro- menje z bliski in strelami. Barometer je padel na nenavadno nižino.

(Podržavljenje lokalne železnice Celje- Velenje.) Uradniki uprave državnih železnic pre- gledujejo progo železnice Celje-Velenje, ki jo oskrbljuje, a na njej promet izvršuje dosedaj- južna železnica. Kakor čujemo, vrši se ta pregled, ker preide v kratkem času tudi proga Celje Velenje v državno upravo, kakor se tudi že nahajata njeni sestri železnici Zeltweg Volšperk in Spodnji-

Dravobreg-Velenje, da se odpravijo razlike, ki se zde gospodom pri državni upravi neumestne. Nemudoma, ko se pregled konča, pričela se bodo pogajanja glede prevzetja omenjene železnice v državno upravo s štajarskim deželnim odborom na običajni podlagi, da bo država železnico pre- vzela proti povrnitvi golih napravnih stroškov. Ozirati se bode pri tem poslu obema pogajajo- čima se strankama — državi in štajarskemu de- želnemu odboru — še na tretjega merodajnega faktorja — na g. Lappa, ki ima ondi svoje pre- mogokope, in je štaj. deželnemu odboru garant za uspešno obrestovanje imenovane železnice. Nadjati se je, da od te strani ne bo upora. Ako pride do tega, o čemur pač ni dvomiti, zidal se bo v Celju za to progo poseben državni kolodvor.

(Notica „Javno vprašanje“) v št. 95. „Do- movine“ me je napotila, da tudi jaz spregovorim nekaj besed o tem, kako uvažuje južna železnica pri nastavljanju svojih uradnikov jezikovne zmož- nosti. Akoravno ima ista natančne zapisnike, katerih jezikov je posamezen zmožen, vendar nastavlja nas Slovence v veliki množini v čisto nemške kraje, kakor na Nižje Avstrijsko, Gornji Štajar, nemški del Koroške in na Tirolsko. Evo vam nekaj imen uradnikov s proge, ki pelje skozi Pustriško dolino (Pustertal) na Tirolskem: Kitek, Motka, Pavlinč, Mazur, Brivec, Piščanec, Ozimič, Tanšič itd. Ko bi ravnateljstvo južne železnice samo tukaj navedene uradnike zame- njalo z našimi nemškimi in nemčurškimi tova- riši, ki so n. p. na postajah Štoré, Laški trg, Rimske toplice i. dr., pomagano bi s tem bilo vsem, v prvi vrsti č. občinstvu, v drugo pa tudi prizadetim samim. — Morda se najde kateri naših poslancev, da železniškemu ministru malo potipa na žilo, naj ukaže južni železnici, da na- pravi v tem oziru red.

(Ponarejalci denarjev.) Dva dni je trajala pri tukajšnjem porotnem sodišču sodna obrav- nava proti družbi ponarejalcev denarja. Malo- pridneži so bili raztreseni okoli Brežic po Šta- jarskem, Hrvaškem in Kranjskem. Glavna krivca sta bila graver Ivan Krkovič (ki pa je ušel v Ameriko) in slikar Ivan Drenek iz Krške vasi. Delavnico so imeli v viničarski hišici posestnika Jožefa Curhaleka v Mostecu pri Brežicah. Izgo- tovljene desetake (20 kronske) sta menjavali žena Marija in hči Jožefa Curhalek. Soobtožena sta bila tudi sin Franc in njegova žena Urša Curhalek, a so ju oprostili. Obsojeni pa so: Ivan Drenak v dosmrtno ječo, Jožef Curhalek v dve- letno ječo, Marija Curhalek v ednoletno ječo, a Jožefa Curhalek v triletno ječo. Dva krivca ima zagrebško sodišče.

(Učiteljske premembe) Nameščeni so: g. Anton Šumljak, učitelj v Žalcu kot nadučitelj v Gotovljah; g. Fran Kotnik, učitelj pri Sv. Jakobu v Slov. goricah kot šolski vodja v Pernicah nad Marenbergom in g. Drag. Korošec, učitelj pri Sv. Boljenu v Slov. gor. kot šolski vodja v Topol- ški. — Kot učitelja sta nameščena gg.: Srečko Pečar od Sv. Lovrenca v Slov. gor. v St. Pavlu

„Materina daritev“ nima književne vred- nosti. Prepričan pa sem, da bo rosila lice mar- sikake mamica, prečitavša jo.

F. S. Pavletov je priobčil sliko „In njena duša je vatajala...“ Morda se bo zdelo komu vstajenje grešničine duše prenašlo. Toda psiho- logično je utemeljeno.

V „Odveč“ nam slika Ivo Trošt žalostno usodo moža, ki sta ga zavrgla sin in hči, potem ko je bil prepustil zemljišče sinu. Bridka res- nica je, da ne pada število sličnih sinov in hčer. Vendar se mi zdi, da pretirava g. Trošt i na- dobro i na slabo stran.

Poučen je F. Okičev članek „Zdravo telo — najboljša blago“. V tem se greši pri nas ve- liko. Jako hvaležni bi morali biti pisatelju, ko bi opozoril ljudstvo na razne nedostatke pri vzgoji itd.

Dobrodobna bodeta apisa Janka Podrav- ničana „O domovini in domovinskih ma- terinah boleznih“.

Anton Logar poroča (Glas iz Amerike) o slovenskih misijonarjih v Ameriki. Prihodnjič naj nam pove kaj o socialnem gibanju ondotnih Slo- vancev. Za to mu bomo dolžni večje hvale.

Zato pa se nam bode zahvaliti le zaslep- ljenosti avstrijskih državnikov, ali tudi neodločni in malenkostni politiki Slovanov, ki se nikdar ne morejo povzpeti do krepkega odpora proti avstrijskim vladam in se dajo slepo zavajati po

Zanimivo je sestavljen Pečnikov opis „Slo- venci v Egiptu“. Želeli bi bilo, da bi upoštevali nekatere njegove migljaje (n. pr. glede prekmorske trgovine) naši merodajni krogi.

Ljudevit Stiasny je načrtal svojo pot v Ca- rigrad in priobčil „Nekoliko črtic o pariški sve- tovinni razstavi leta 1900“. Priopoveduje še dokaj zanimivo. Par pomot mu je vteklo pod pero.

Razen tega nahajamo v koledarju še razno- vrsten drobiž.

Dejanskim potrebam našega naroda je ustrejala družba z izdajo „Umnege kletarstva“, (spisal Anton Kosi), sicer je izšla letos že tudi obširna knjiga Gombačeva o isti stroki, pa ker so pri nas kraji, kjer so odvisni ljudje skoro iz- ključno od trsa, ne bo nikoli preveč navodila. Tudi se ne da tajiti, da bi se pridelovala pri- nas lahko boljša vina kakor se, ako bi se rav- nalo z istim pametno. Namesto tega pa dala

da bi upoštevali v svojo korist sledeče vrstice: „Kakšna vinska je dobrata, ne kaže grozda le sladkota; kaj dobri vino če imiti, naj umno si ravna z njim v kleti.“ Zato pozdravljamo knjigo prav iz srca.

bencev stavljenih dolžnosti zmagovati le s po- sebnostjo, je tem in strankam zelo ustre- ženo, ako se države stranke v lastno korist na tanko pogojev, veljavnih sploh za pošiljate. V tem slučaju se posebno opozarja na sledeče tem slučaju se posebno poštni kartoni so pri

„Zgodbe sv. pisma“ nadaljuje po Lampetovi smrti dr. J. Ev. Krek. Knjiga bo krasno, ceno delo.

Poleg teh knjig smo dobili J. M. Seiger- schmied-ovo „Pamet in vera“. Pisatelju se vidi, da se je trudil biti kolikor mogoče temeljit, ob- enem pa razumljiv. V koliki meri, da se mu je posrečilo to, naj sodi bralec sam.

Žal mi je, da ne morem izreči posebne hvale o 53. zvezku „Slovenskih Večernic“.

Obsegajo razen nekaj pesmi večje ali manjše novosti, ednodeljanske kratkočasnice in poučen- sestavek „Najvažnejše določbe o novem davku“. Gotovo bode marsikateri plačevalec davkov hva- ležen za razjasnilo omenjenih določb i g. A. Janežiču i družbi.

Medvedove in Neubauerjeve v pričujočem zvezku priobčene pesmi bi pač lahko izostale brez škoda za našo književnost.

nas mnogi, da je za ljudstvo vse dobro. Reči moralnih, visoko donečih fraz, kak strahovit dogodek brez zveze — pa velja!

Toda pomisliti moramo, da ima naše ljud- stvo globoko čutečo, skro bi rekel — pesniško

Dravobreg-Velenje, da se odpravijo razlike, ki se zde gospodom pri državni upravi neumestne. Nemudoma, ko se pregled konča, pričela se bodo pogajanja glede prevzetja omenjene železnice v državno upravo s štajarskim deželnim odborom na običajni podlagi, da bo država železnico pre-

Poslanec Berger je rekel te dni v zbornici, da so bili v Avstriji vse Nemci gospodje, Slo- vani pa hlapci, in do njih, do „gospodov“ in „go- zpodarjev“, ne pa do „hlapcev“ naj se obrača Körber najprej. One kliče dolžnost, da varujejo koristi ene države, kjer so sami gospodje, Slo- vanom pa je druga dolžnost, namreč da začno enkrat resno delati račune o tem, v kako ne- varnost spravljajo našo narodnost tista zunanja politika, ki je Avstro-Ogrsko privedla tako daleč, da je osamela in da je na razpolago velikomnemškim načrtom, ki se imajo izpeljati preko naše zemlje in zadati smrtni udarec podonavski državi.

se posamezno razpošilja, steklenice, vrči itd. oddajajo se v močnih zabojih, košaricah itd. Sveže meso in sploh mastni in vlažni predmeti (n. pr. ribe) denejo se po možnosti v lesene zabojke. Sploh pa se pošiljate, ki niso dovolj za- varovane, sprejemajo le na lastno nevarnost od pošiljatelja, in še to samo takrat, če se vsled tega druge pošiljate ne bodo pokvarile in se promet ne oviral. 3. Naslov je tako pritrčiti, da ne odpade ali se ne raztrga. Sploh se v lastno korist stranke opozarjajo, pri pošiljatkah s pokvarljivo vsebino položiti še eden naslov znotraj, ker s tem je poštni oblasti omogočeno stvar dostaviti, tudi če se prvi naslov izgubi. 4. Vsebina se mora na pošiljatkah natanko tako na- znaniti kakor na dotični spremnici; razun tega se priporoča, jedila v glavna mesta, kjer se po- bira od teh posebni davek, natančno in posa- mezno napovedati. 5. V lastni prid stranke se še opozarja, večje pošiljate s pokvarljivo vse- bino po možnosti pred poldnevom do 10. ure 30 m. oddati, sicer bodo ležale dalje časa na pošti.

želnemu odboru — še na tretjega merodajnega faktorja — na g. Lappa, ki ima ondi svoje pre- mogokope, in je štaj. deželnemu odboru garant za uspešno obrestovanje imenovane železnice. Nadjati se je, da od te strani ne bo upora. Ako pride do tega, o čemur pač ni dvomiti, zidal se bo v Celju za to progo poseben državni kolodvor.

v Sav. dol. in Ludovik Černež iz Čadrama v Griže, kot učiteljice pa gđ. Janja Kosar iz Ljubljane v Škalah, Ivana Novak iz Galicije v Gotovljah, Irena Kahl iz Velike Nedelje v Hajdinu in Ana Seitz iz Kamnice v Dobrni. Nadalje so postale stalne učiteljice na svojih mestih gđ. Iv. Vidmer v Vuženici, Franja Konečnik pri St. Janžu na Vinigori in Jela Leitlner v Jurkloštru. V stalni pokoj je šel nadučitelj v Poljčanah g. Fran Ranner ter se mu je izrazilo pri tej priliki priznanje dež. šol. sveta. V začasni pokoj pa je šla učiteljica v Dobovi pri Brežicah gospa Marija Piro.

(Prostovoljno gasilno društvo v Žalcu) priredi v dvorani g. Fran Hodnika dne 26. decembra 1901. na dan sv. Štefana veselico, zvezano z velikim in bogatim božičnim drevesom. Začetek ob 3 uri popoldne. Med posameznimi točkami in pri plesu svira godba na lok. Vstopnina za osebo 40 vin.; listki na dobitke so po 20 vin.

(Umrl je) v Velenju 17. t. m. narodni trgovec g. Josip Machan, star 80 let. Blag mu spomin!

(Huda luknja — v nemčurskih rokah) Kakor poročajo nemški listi, kupili so znano romantično podzemeljsko jamo ob progi železnice Celje-Dravograd slovenjegraški nemškutarji na licitaciji za sramotno ceno 867 K. Keliko denarja je vtaknil dosednji lastnik, narodnjak g. Ivan Vivod v popolnitev tega natornega čudeša, koliko smo mi pozivali rodoljuba in naša planinska društva, naj ne pustijo priti jame v tuje roke! Vse zaman, naša brezbriznost zasluži zaničevanje!

(Konjice.) Ker vzdržujejo tukajšnjo Wallandovo gostilno izključno Slovenci, svetovali bi tem v korist slovenske in njihove stvari sledeče: Da se preprečijo vsakršni nadaljni nizkotni izjavi pijanih nemčurjev, da se naj g. Wallandu nekaj ultimatum. Ali naj on kot gostilničar prepreči vsako zabavljanje „über die Paar ge meine windische Leute“ in vinjenim, nedostojno se obnašajočim izzivačem pokaže naravnost vrata, ali pa puste Slovenci njegovo gostilno. Ali — ali! Dveh poti ni. Slovenci gotovo ne bi vsled tega trpeli škode; vpraša se pa, ali bi g. Walland iztržil toliko od dveh ... treh izzivačev, ki se prikažejo vsako leto enkrat? Nastopati se mora radikalno!

(Pasji kontumac) se je razglasil za občine Jurklošter, Laško, Marija Gradec in St. Rupert. Dne 9. t. m. so namreč ustrčili v St. Lenartu steklega psa.

(Sv. Barbara v Halozah) Dne 4. grūdna t. l. smo imeli tukaj slovesnost, kakršne še v Halozah gotovo ni bilo. Razdelilo se je namreč svečano — govoril je k slovesnosti domači č. g. župnik Fr. Murkovič — v tukajšnji šoli 98. ubogim šolarjem 192 komadov gorskih oblačil za 345 K 41 vin. Izkaz darovalcev na predzadnji strani.

(Društvo „Narodna čitalnica v Ptuju“) ima svoj XXXIX. občni zbor dne 6. jan. 1902. Na dnevnem redu je: Poročilo tajnika in blagajnika, volitev novega odbora in računskih pregledovalcev, končno tudi oddaja društvenih časnikov.

razpoloženo dušo. Če tudi ni povsod bogve kako literarno izobraženo, vendar je odbija od branja vedno moraliziranje. „Man merkt die Absicht und wird verstimmt“.

Tendenco se ne sme izražati na glas v vsaki drugi vrsti petkrat. Bode naj skrita, ako že mora biti spis tendenčen! Ker so pa pisane Mohorjeve knjige v prvi vrsti za prosto ljudstvo, piše naj se tako, da bode čital vsakdo namen pisateljev brez posebnega truda med vrstami.

To naj bi si zapomnil v prvi vrsti g. Rant s svojima „Dvema nesrečnima človekoma“.

Tudi povest „Kakor na kup, tako s kupa“ bi bila lahko bolj premišljena. Škodilo bi ji ne bi. Sicer se pa ne manjka v naši književnosti sličnih slik. Ako se že vzame star motiv, naj bodeta vsaj tehnika in oris nova.

Malo čuden je tudi „Oskrbnikov sin“. No, pisan je v Dovičevem genu.

J. Vošnjakova kratkočasnica „Ne vdajmo se!“ ni imela sreče. Ednodeljanska je, a dejanja ni niti za pol dejanja. Umesten bi bil tudi markak drug naslov. Da bi uspela ta kratkočasnica (!) ne morem verjeti pri najboljši volji. Morda v kakšni zaplankani hribovski vasi, tam pa itak nimajo odrov.

(Bralno društvo „Lipa“ pri Sv. Bolienku blizu Središča) priredi v nedeljo dne 5. prosinca 1902 v svojih društvenih prostorih, v hiši gosp. Galica svojo prvo veselico s petjem in tombolo. Po tomboli prostá zabava. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina znaša za neude za osebo 10 vin., za obitelj 20 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi vse prijatelje društva.

(Gasilno društvo v Cezanjevoih pri Ljutomeru) priredi na Štefanovo t. j. dne 26. t. m. tombolo v gostilni g. J. Vaupotiča v Ljutomeru. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Služba kanonika pri mariborskem kaptelju) je razpisana do 21. prosinca 1902.

(Podravska podružnica slov. planinskega društva) priredi v zvezi z „Žensko podružnico sv. Cirila in Metoda“ v Rušah 26. grūdna t. j. na praznik sv. Štefana veselico z jako zabavnim sporedom v gostilni g. Jos. Muleja, h kateri se vljudno vabijo vsi udje in prijatelji omenjenih društev. Začetek ob 6. uri zvečer. Odbor.

(Železnica Gradec-Köflach.) V teku leta je železnični minister Wittek graško-köflaško železnico opozoril, da je skrajni čas, da zniža svoje tarife, ker že dalje časa presega dobiček določene mu meje. Upravištvu omenjene železnice je ministru na to odgovorilo, da še ni prišel čas, da bi se tarife znižale. Leto, na katero se minister ozira in v katerem je bilo nekaj več dobička, kakor sicer, je bilo izredno ugodno leto, in to ne gre, da bi se po takih letih povprečno ravnalo. Ali Wittek se ni dal v kozji rog ugnati, temuž je dekretiral, da kar je pisal, je pisal, železnica mora z novim letom najkasneje pri četi obravnave, na podlagi katerih se bodo v teku leta 1902 tarife ondi splešno in zdatno znižale. Kakor znano, je železnica Gradec-Köflach edna najdražjih železnic pod našim cesarstvom.

Govor poslanca dr. M. Ploja za slovensko vseučilišče.

(Dalje.)

Preidem k pravzaprav najhvaležnejšemu delu, k govoru gospoda poslanca dr. Pommerja. (Veselost.) Pri tem pa bi rad sledil po nekakšni kronološki vrsti, zakaj bilo bi mi težavno, se držati razvijanja njegovih nekako zmehdenih smehlih in nedoumnih misli. (Veselost.)

Gospod tovariš dr. Pommer nam je naprvo predbacival, ker zahtevamo samo tri fakultete. Gospoda moja! Mi smo in hočemo tudi ostati realni politiki ter nočemo privijati svojih zahtev tako visoko, da bi morali že v naprej pričakovati, da se nam zahteve ne bodo izpolnile, in v tem oziru bi si dovolil izpolniti verzal v dr. Pommerjevem znanju, kazaje na dejstvo, da zahteva ustanovitev medicinske fakultete mnogo pripravljanja in velike stroške.

Za sedaj smo popolnoma zadovoljni, če dobimo vseučilišče s tremi fakultetami, če imamo

le to, kar imajo Črnovice. Čas bi že prišel, ko bomo prišli tudi z zahtevami po medicinski fakulteti, in v tem oziru bi zavrnili poslanca Pommerja na to, da je že obstajala neke vrste medicinska visoka šola dalje časa v Ljubljani z velikim uspehom.

Gospod poslanec Pommer se je tudi skliceval, da nočejo srbski dijaki ničesar vedeti o naši zahtevi glede ustanovitve jugoslovanskega vseučilišča. No, tu bi pa vendar opozoril visoko zbornico na dejstvo, da je naš nujni predlog podpisan po spoštovanih zastopnikih srbskega naroda Cislitanije.

Ta podpis pa nam je najboljšo jamstvo, da je pač srbski narod edin z našo zahtevo. Ako pri vas, gospod tovariš Pommer, igrajo dijaške zahteve tako veliko in važno vlogo, lahko vam rečemo, da tudi mi ne smatramo dijaških idej in želj, kakor, da bi ne bile vredne upoštevanja.

Sveža kri, ki se pretaka po dijaških telesih ter prinaša v idejni tok naše učeče se visokošolske mladine veliko živahnost, je povse dobro gonilo napram premišljenosti, ki se je poslužuje poslanci posebno pri vprašanih tako velikega in važnega pomena, kakor je ustanovitev jugoslovanskega vseučilišča.

Nikdar pa ne bodo nazori naše učeče mladine potem edino odločilni, če ne najdejo odmeva v srcih naroda in njegovih zastopnikov.

In baš tako je z izjavo srbskih dijakov.

Gospod posl. Pommer je govoril o nekem novoslovenskem jeziku, a pri tem še o neki novoslovenščini, ki se izpreminja vsakih deset let.

Gospoda moja! Tukaj bi pa vendar moral spomniti gospoda Pommerja na izrek nemškega prvaka Goetheja: „Kdor ne pozna tujega jezika, ne pozna niti svojega lastnega“. A vi, gospod Pommer, ste danes pokazali, da ne poznate le slovenščine, temuč tudi ne svojega lastnega jezika. (Medklici.)

Gospoda moja! Pastite me izgovoriti, razložil vam bom povse stvarno. Mar se ne spominjate, kaj je morala vse nemščina poskusiti in pretrpeti, predno je prispela iz pisarniškega jezika v 16. stoletju v tiskovno in pisмено nemščino ter končno v 19. stoletju v splošni občevalni jezik. Ali vam niso znana prizadevanja Gottscheda, Bodmerja, Breitingerja, ki so hoteli nemščino čistiti ter jo napraviti za književni jezik?

Prosim vas, spomnite se mnogih jezikovnih društev; posebno onega v Pegnitzu. V tem društvu se je na novo skovala marsikatera nemška beseda. (Posl. Pommer kliče vmes.)

Prosim, jaz nisem profesor literaturne zgodovine, vendar čutim dolžnost, da spopolnim kolikor mi je mogoče, vrzeli v vašem znanju nemške literature. Vsekakor je moje znanje večje nego vaše.

Gospoda moja! Spomnil bi samo gospode, kako zaničljivo je govoril in sodil o nemškem jeziku veliki kralj Friderik Veliki. Spomnil bi

Boljšje piše Milovršnik, dasi bi se dalo pri govarjati po malem in njegovim osebam.

A ljudstvo bo bralo dogodbo „Bog ga je uslišal“ najraje poleg Troštove „Kdor zna, pa zna!“

Kaj pa povest „Za srečo“?

V duhu si predstavljam naše vaščane, kako napenjajo ušesa in stresajo z glavami pri teh slikah iz Brazilije.

„Ti Tonček: kako je bilo to? Daj, daj, preberi zadnje še enkrat.“

In kadar se bodo spravljali na pot v Brazilijo ali čuli o izseljencih, pride jim zopet na misel ta preklicana, času primerna povest.

„Ej, ko bi bilo le res, kar smo brali v Mohorjevih bukvah.“

Njihova od skrbí razorana lica se bodo stegnili in pokazala še večje grozo kot sicer.

„Za srečo“ je tudi pisano zanimivo. Kar je pa največje važnosti g. Malograjskemu se je posrečila narodna govorica, da je veselje! Da, tako govore, tako mislijo naši ljudje. To pa ni mala stvar, ampak precejšnja privlačna sila.

Malograjski si je stekel s tem tem večjo zaslugi, ker je dandanes tako malo malo pisateljev pri nas, ki bi bili gospodarji narodne

govorice. Nekateri pač poskušajo, pa zabredejo, da je joj!

Zavoljo tega moramo tembolj obžalovati, da se pozna povesti naglica. Značaji niso obrušeni, dovršeni, posamezne točke nedostatno motivirane, neki prizori neizpeljani. Povest je bila poslana neopiljena med svet. Da se je potrudil pisatelj malo bolj, lahko bi se ponašali s povestjo „Za srečo“.

* * *

Mohorjevi družbi želimo sreče. Naša želja je, da bi prospevala, stoječa na nepristranskem stališču, hodeča po poti, po kateri doseže najprej svoj smoter. Naj rase, naj se množi število udov nam v korist in ponos! Upamo, da ji ne bodo škodile ni uime ni domači razpori. Udnina je vendar tako majhna in družba sama za nas tolikega pomena!

Pozivljemo ob ednem svoje priznane dobre pisatelje, naj se oklenejo družbe. Za ljudstvo pisati je sicer težko, a neprecenljivo delo. Saj vendar ni nikogar, ki bi mislil, da se ne strinja z njegovim ponosom, ako piše za nje, ki se šele izobrazujejo!?

Alojzij Radziwill.

da se lahko totalno zmanjša, če se bodo
imenje zemljišča, Slovenci, kakor smo videli,
se množijo znatno bolj nego v preteklosti, kar
nega germanska plemena. Namgrede omenjeni
iz tega dejstva si je možno razlagati, da nas
Slovencev, dasiravno se nam stotine in tisoč
vsako leto odtujijo, vendar precej konstantno
zmiraj približno poldrugi milijon. Toda o tem
nisem nameraval govoriti. Govorim o posledicah
velikega razmnoževanja slovenskega plemena.
Povdarjam, da se zemljišče, ki je po večini na
šega ljudstva vir dohodkov, po domače, vsakda-
njega kruha, nikakor ne dá v enakem razmerju
povečati in razmnožiti, ampak naša domovina
ostaja enako obsežna — glede zemljišča. Izdatnost
poljedelstva se istotako ne da razumno pove-
čati in se tudi v bodoči dobi nemara ne bo de-
dala. Ako se ob teh razmerah ne poprimemo
krepmo zdrave gospodarske politike, baš sedaj,
ko se dozdeva, kakor da slovenski narod dozo-
reva za gospodarstveni razvoj, tedaj bode stati-
stika ljudskega gibanja še nadalje leto za letom
dovajala do tistih strahovitih zaključkov.

Tisoči krepkih delavskih rok in najpraktičnejši talenti romali bodo še nadalje v velika mesta, ki se bodo, kakor populacionistika dokazuje, tudi v bodoče progresivno večala in sprejemala v sebe izseljujoče se krepko kmetško prebivalstvo. Doma bodo ostajali starci, žene in otroci ter životarili, kakor se dandanes na Slovenskem životari. Gospoda moja, treba krepke enotne gospodarske politike, tu treba energične organizacije po zdravih enotnih gospodarstveno političnih principih! Izkoristiti treba vsa moderna sredstva, da se odpro našemu narodu doma obrtu in trgovstvu novi viri dohodkov in da se slovenski živelj, predsedši v mesta ne le narodno ne izgubi, ampak vsled premišljene organizacije utrdi in pomnoži in izpodriva tujce — germanizatorje.

(Konec prihodnjic)

Politični pregled.

(K položaju.) Razmere v zbornici so še vedno skrajno neugodne. Ministrski predsednik je v svojem govoru vnovič poudarjal, da se morajo v najkrajšem času nekaj zgoditi: Ali naj začne zbornica resno delovati, ali pa je sploh ne bo. Če kdaj pride do odločitve, se še danes ne more reči in tega niti sam Körber ne more vedeti, temveč je odvisno od razvoja stvari v zbornici. Ako se zbornica poboljša — češar pa ne veruje niti — bo obstajala še nadalje in z njo tudi ustava; drugače se razpusti državni zbor. Ministrske besede je desnica razumela in jim celo pritrjevala, nemška levica pa je postala skrajno razburjena. To pa zato, ker je počel alaba vest, dobro vedoča, da je ona kriva sedanjih razmer.

...v prospeh ustanovitev in razvoja kmetijskih zadrug, drug v prihodnji državni proračun vnesti 1 milijonov kron in da že v bodočem sejo predloži deželnim zborom zakonski načrt glede ustanovitve kmetijskih zadrug. Odklonila pa je zbornica naslednjo Spindlčevo resolucijo: „Vlada se pozivlje, naj v zakonskih načrtih za deželne zbore določi, da se za razne narodnosti v posameznih deželah ustanove po narodnosti razdeljene zadruge ali sekcije.“ Proti tej resoluciji so glasovali po večini Poljaki, Nemci, a češki poslanci so zapustili zbornico. Češki poslanci niso hoteli glasovati niti za Žičkarjev predlog, in istotako so pustili, da je padla ta resolucija. — Slovanska vzajemnost je lepa beseda, a samo na papirju, dejanski je ni, zlasti ako se tiče Slovencev. Žalostno! V sredo je zbornica rešila načrt o kmetijskih zadrugah v tretjem branju, in je torej načrt zakona postal zakon.

(Protnemške demonstracije Poljakov.) Cesar je v nekem govoru obžaloval demonstracije proti Prusom in zaukazal, naj se v bodoče na vsak način preprečijo. "Poljaki so napovedali, vsled znanih grozovitosti v Vršnu Nemcem naj ostrejši bojkot Poljske žene bodo izdale oklic na žene v Evropi in Ameriki ter bodo opisale pruska nasilstva nad Poljaki.

(V Bolgariji) je nastala ministrska kriza, odstopil je celi kabinjet. Povod temu so skrajno neugodne finančne razmere v državi. Ministrski predsednik Karavelov je hotel dobiti večje posojilo od neke pariške banke, a ta ga ni hotela dati. Bolgariji preti državni polom.

„Vsenemška zveza“ v Berlinu) Avstrijski Vsenemci imajo svoje središče v berlinskem društvu „Alldeutscher Verband“, ki šteje 30.000 članov samih najodličnejših Prusakov. Odtod dobivajo avstrijski Nemci velike denarne podpore. Te dni je to društvo sklenilo naprositi nemškega kancelarja Bülowa, naj še kruteje nastopi proti Poljakom, ter naj še ne ozira nič na avstrijsko vlado. To društvo izdaja list „Alldeutscher Verband“, ki deluje za razširjenje Nemčije, izdaja zemljevide, na katerih so pokrajine avstrijske že velikonemške in piše o razvalinah Avstro-Ogrske. V tem društvu se nabijajo celo vsaki državnik, in je torej očitno, da se pruska vlada vjema s tem društvom.

2

...prejajo, ...stare rudo-
...neodvisnost.
...teden
...mu je le po-
...dela na pomoč.
...angelskim
...umaknil proti jugo-
...Hamilton; napadel bur-
...krajema, pri tem so izgu-
...na 70 ujetih. Kitchener hoče
...Bothove čete. Buri so
...v jugovzhodni kot Trans-
...ne morejo ganiti, na ta kraj
...Angliji. Tu začno veliko gonjo
...je bil menda pri Luneburgu v
...in nevarno ranjen. Angliži
...njeni, da se ni skril v grmovje,
...Botho nesrečnem boju, so ujeli An-
...Barov. Angliži dobe novih čet na
...kanadska vlada pošlje Angliji 900 mož.
...ured poroča, da je umrl v oktobru v
...3156 burških ujetnikov, v novembru
...Od junija pa do novembra je umrlo
...med temi 10 113 otrok. V taboriščih
...117 964 Barov.

Književnost.

(J Kersnika zbrani spisi.) 2. zv. 1. seš.
Na Žerinjah. Roman. Cena po pošti 2 K 60. —
Ko je 1. 1878 Kersnik stopil s tem romanom
pred slovensko javnost, je žel splošno pohvalo
Stinar, ki je veljal tedaj kot prvi slovenski estetik
je bil ves navdušen zanj in ga v svojem „Zvonu“
postavil kot romanopisca na prvo mesto, da celo
nad Jurčiča, ki je vendar veljal tedaj kakor ne-
nedosežen beletrist. Prvo, kar diči roman „Na
Žerinjah“, je zlasti eleganten slog in fina karak-
teristika značajev, posebno ženskih. — Zunanja
oprava je nad vse krásna; zato je ta knjiga
kakor nalašč primerna za božično darilo.

(„Rosa Jelodvorska.“) Lepa povest za mladino. Spisal Krištof Schmid. S podobami v barvotisku. Založil L. Schwentner v Ljubljani. Cena krasni izdaji v trdem vezu 2 kroni. Zaradi božična in novoletna darila mladini si pač ne morejo omisliti starši, šole in prijatelji mladine lepše književne novosti, kakor je ta mična povest v lepem prevodu in krasnem tisku. Kujiga s takorekoč sama priporoča.

(Ciril-Metodov koledar) za leto 1902 je kakor stenski skladni koledar letos v prvo obdobje izdal kamniški tiskar, gosp. Anton Slatner. — Na čelu nosi Slatnerjev nastenjač krasi podobno sv. Cirila in Metoda. Posneti sta po Jurij Šubicemv umotvoru, ki ga vidiš v stranskem oltarju cerkvianske cerkve na Gorenjskem. — Na to je tiskan koledar s svetniškimi imeni in taki čisti slovenščini, kakor je dosedaj nismo čitali niti v ednem koledarju v naši besedi. Pod tem koledarjevim besedilom je skladovnik za vsaki dan. Skladovniku na desni in levi strani je natisnjena družbina kronika, kakor jo do sedaj ni bilo še nikjer čitati. V tej kroniki je natančno zaznamovano leto in dan šestnajsterim družbinim velikim skupščinam ter imena in letnice zavodov, ustanovljenih do sedaj po družbi. — Ker je vsaki deseti koledarjev izvod družbin dobiček, sežite Slovenci po njem! Velja pa 1 K 40 st. ter na 12 naročenih koledarjev je eden brezplačen.

(Quo vadis?). Ta veliki Senkiewičev roman izide v „Goriški tiskarni“. A Gabršček za novo leto, Obzega nad 40 tiskanih pol. Cena 3 K; po pošti 20 vin. več. Življenje prvih kristjanov in njih muke pod okrutnim Neronom je pisatelj naslikal tako živo, da čitatelj sledi pripovedi

vanju z največjo napetostjo do konca. — Ta roman je jako pripraven za novoletna darila.

(„Knjižnica za mladino.“) Urejuje Engelbert Gangl, izdaja „Goriška tiskarna“ A. Gabršček v Gorici. Snopič 25. Prodajna cena 1 krona. Pred novim letom izide ta nova knjiga za našo mladino. Obsežna bo 14 tiskanih pol na lepem papirju in ho trdno vezana. Obsezala bo jako bogato, zanimivo, poučno berilo, izbrano za mladino — do desetega leta. Knjiga je jako primerna za novoletno darilo. Ako bo vsaj 800 naročnikov, bo izhajala ta naša „K. za m.“ štirikrat na leto za samih 1 gl. 60 kr., da bo stala tako vsaka knjiga le 40 kr. Prosimo vse gg. učitelje, da na roč. za vsako šolo vsaj toliko iztisov, kolikor je razredov. Pa tudi med starši naj pridobivajo naročnikov.

Razne stvari.

(Potres v Zagrebu.) V torek popoldne ob četrt na 4. uro je bil v Zagrebu močan potres, ki je trajal več sekund in povzročil mnogo škode. Porušilo se je mnogo dimnikov in ponekod so se vdiral celo stropi. Raz nekatera poslopja so popadali okrasni, velikanski kipi, pročelja in se razbili na tlaku. V večjih dvorinah so popadali stropovi in se razpokale stene; ob sunku so se hiše močno potresle, okna so zvenčala, in čulo se je strahovito podzemsko bobnenje. Ljudi je prevzela silna groza; iz šol je prihajal mozeg pretresajoč krik, več žensk se je onemestilo. Ljudje, ki so bili ob času potresa na ulici, pravijo, da jih je zglušil šum in podzemsko bobnenje, pa se jim je prvi hip zazdelo, kakor da bi po ulici prihajal vlak. Medtem pa so zapazili, kako se gibljejo hiše. Grozen je bil tudi prizor na pokopališču, kjer so ravno pokopavali nekoga vojaka. V istem hipu, ko so pogrezali krsto v grob, se začel tresk, kakor da je ustrelilo pred njimi v grobu; nato opazijo, kako vsi nagrobni kamni in križi plešejo, in se nagibljejo gomile, iz grobov pa je odmevalo votlo bobnenje. Iz več cerkev so popadali križi; stolna cerkev je ostala nepoškodovana. Posebna nesreča se ni zgodila nobena, in tudi ni bil ubit nihče. Prvi sunek je bil tako močan kakor za groznega potresa 1. 1880, a na sredo ni dolgo trajal.

(Izkaz darovalcev za revne učence pri Sv. Barbari v Halozah.) Po zadnji tomboli dne 1. septembra t. l. so nadalje darovali gg.: Skuhala 1 K., Lončarec 2 K., Jože Fürst 2 K., kaplan o. Brdnik 1 K., notar Osehgau 1 K., Petersic 1 K., Selinschegg 4 K., Prantner 2 K., Eliz. Wratseck 2 K., Kasimir v Dobitkih, W. Blanke 2 dobitka, Kollenz 6 dobitkov, Lepuscha 2 K., o. L. Vaupotič 2 K., vikarij Fr. Moravec 2 K., kaplan Fr. Horvat 2 K., benet. Podvinski 2 K., prošt Jože Fleck 3 K., Fr. Vogl 4 dobitke, Wegscheider 2 dob., Jurza v Dobitkih, Schwab 2 K., Hutter 2 K., Ogorolec 2 K., Nekan Jož. Kralj 3 K., uč. Pristernek 2 K., Mihelič v Dobrovi 2 K., Majder v Dobrovi 1 K., gđ. Erhatič v Dobrovi 1 K., kaplan Vogrin 2 K., župnik Franc Murkovič 3 K., Tom. Mikl 1 K., kaplan Zorko 2 K., župnik Suta 4 K., K. Fürst 2 K., župan Ornig 4 K., Wibmer 2 K., župnik Andrej Podhostnik v Dramljah 20 K., Jož. Kolednik 1 K., Jož. Stumberger, Gruš. 2 K., Arhatar Iv. 40 v., Klinc v Dobrovi 1 K., občina Gradišča 4 K. in krajni šol. svet pri Sv. Barbari 5 K.

V imenu obdarovanih otrok se izreka tem potom vsem darovalcem, kakor tudi odboru bralnega društva „Naprej“, ki je dobrodelno podjetje vodil, najpristnejša zahvala.

Šolsko vodstvo pri Sv. Barbari v Halozah, 12. dec. 1901.

Anton Ogorelec i. r.

Razpis častnih nagrad.

Na razpis nagrad, ki je bil objavljen v 8. številki „Učitelj. Tovarša“ dne 10. marca t. l. so se odzvali trije pisatelji. Ker pa ocenjevalci niso odobrili nobenega dopisnega spisa, razpisuje podpisano vodstvo vnovič dve častni nagradi po 100 in 60 K. za dva najboljša mladinska spisa, obsegajoča najmanj po 3 tiskovne pole. Spisa morata biti izvirna in primerna otroškemu duhu. Rokopisi naj se pošljejo predsedstvu „Zaveze“ do 15. aprila 1902.

Pisatelji naj se ne podpisujejo na svoj rokopis, temuč naj priložijo svoja imena v zaprtem ovitku, na katerem bodi zabeležen naslov dotičnega spisa.

Spise bodo ocenjevali posebni ocenjevalci. Ocenjena spisa bodeta last „Zaveze“ in izideta kot III. in IV. zvezek „Mladinske knjižnice“.

V Ljubljani, dne 6. decembra 1901.

Vodstvo „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učit. društev“.

Drag. Česnik, tajnik. L. Jelenc, predsednik.

Veliko izbor igrac in galanterijskih predmetov za božična in novoletna darila priporoča

P. Kostič v Celju.

Službo menjati

želi nadučitelj na dvorazrednici v kraju ob okrajni cesti ležečem ter edno in pol ure od železniške postaje oddaljenem, na Spodnjem Štajarskem. Gre tudi na edno razrednico.

Ponudbe je pošiljati na upravništvo „Domovine“ pod šifro „Štajarsko“ (428) 3—1

Dobro izurjen organist

iz cecilijanske šole, z dobrim spričevalom si išče službe na Spodnjem Štajarskem. Ponudbe na (430) 3—1 upravništvo našega lista.

Zanesljivega izprašanega kurjača

(425) 2

išče Peter Majdič, posestnik paromlira v Celju.

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od vis. o. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa Julij Pepper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

P. n.

Slavnemu občinstvu ter preč. duhovščini najljubneje priporočam svojo

kleparsko obrt

v Celju v Novih ulicah št. 11.

Prevzamem vsa kleparska dela pri cerkvah in privatnih poslopih, kakor tudi vsa druga v mojo stroko spadajoča dela ter zagotavljam najsolidnejšo izvršitev po nizkih cenah. Sprejem tudi v uk

UČENCA

ki bi imel veselje do kleparskega dela.

Priporočam se v blagohotno naklonjenost in beležim z velespoštovanjem

Vencelj Koban

(423) 4—2

klepar.

Stanovanje

in prostorna delavnica

prikladna za kolarski, mizarski ali enaki obrt, se takoj odda na Spodnji Hudinji poleg velike ceste. — Vpraša naj se pri P. Majdiču v Celju.

V pivovarnah v Žaleu in Laškem trgu

se dobijo

tropine

(406) 6—6

in sladni odpadki (mekine) za živino krmiti.

Trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja na debelo in drobno

Dragotin Hribar-ja v Celju.

Velika izbira vsakovrstnih albumov za slike, poezije in razglednice, glasbenih instrumentov, razglednic s slikami, molitvenikov, trgovskih knjig, gosli, citre, kitare, tamburice itd.

Za božično sezono: svilnati papir v vseh barvah, barvani papir na eno ali obe strani, zlati in srebrni papir, zlata pena, podobice za jaslce, perje za cvetlice, cvetje in žica za cvetlice, barva in mah.

Lastna zaloga šolskih zvezkov.

Temni lak za šolske table.

Štambilje in vignete za urade, društva, trgovce in privatnike.

Glavna zaloga cigaretnih papirčkov v korist družbe sv. Cirila in Metoda za Spodnje Štajarsko.

— Točna in solidna postrežba. —

Neštevitno zahvalnih pisem vsakomur na razpolago.

POMADA IZ LILIJ

Brez olja in masti. Podeljuje licu fino in mlado pelt in koži beli lesk; z njeno uporabo izginejo solnčne pege in zakažni črvi brez sledu. Cena 3 lončkom 3 K.; s pošto proti predplačilu + K.

Vse že ločene bolezni, težko prebavo, zlasti pri po- manjkanju teka, riganju in drugih zlo- ločnih slabostih, pri krču in prenapetem želodcu, zaslinjenju, navalu krvi v glavo (kongestije), bolezni črev, potem kašelj, prana bolezen in zamoklost, zobobol, gliste, zlatenico in zlato žilo ozdravlja

ANTIRHEUMIN-MAZILLO

proti protinu, trganju v rokah in nogah. Cena 1 steklenici 2 kroni 40 vinarjev, 2 steklenici 4 kroni, 4 steklenice 6 kron 40 vinarjev s poštino, ako se denar naprej pošlje.

življenski balzam „SALVATOR“

Čisti kri ter je brezpogojno najboljša domača sredstvo za vse mogoče notranje in zunanje bolezni, odstranjuje nečiste sokove in s tem daljša človeško življenje. — Zdravi vse mogoče, tudi stare rane, ter še mnoge druge bolezni, kakor je to na vsakem, steklenici priloženem navodilu razvidno. Cena ovojju 12 flašic 3 K., 24 flašic 9 K., 48 flašic 16 K., brez poštine, ako se denar pošlje naprej „Salvator“-le- karni v Varaždin.

P. f. d. Concilije

INJECTIO

VEGETABILE

Stav. I, II, III, ter

CAPSULE VEGETABILE

za lažje bolezn.

Naročila

naj se pošljajo

na glavno skladišče

FR. RIEDLA

lekarna pri SALVATOR-ju

VARAŽDIN (Hrvatsko).

Najboljša domača sredstva.

vanju z največjo napetostjo do konca. — Ta roman je jako pripraven za novoletna darila.

(Knjižnica za mladino.) Urejuje Engelbert Gangl, izdaja „Goriška tiskarna“ A. Gabršček v Gorici. Snopič 25. Prodajna cena 1 krona. Pred novim letom izide ta nova knjiga za našo mladino. Obsežna bo 14 tiskanih pol na lepem papirju in bo trdno vezana. Obsežala bo jako bogato, zanimivo, poučno berilo, izbrano za mladino — do desetega leta. Knjiga je jako primerna za novoletno darilo. Ako bo vsaj 800 naročnikov, bo izhajala ta naša „K. za m.“ štirikrat na leto za samih 1 gl. 60 kr., da bo stala tako vsaka knjiga le 40 kr. Prosimo vse gg. učitelje, da na roča za vsako šolo vsaj toliko iztisov, kolikor je razredov. Pa tudi med starši naj pridobivajo naročnikov.

Razne stvari.

(Potres v Zagrebu) V torek popoldne ob četrti na 4. uri je bil v Zagrebu močan potres, ki je trajal več sekund in povzročil mnogo škode. Porušilo se je mnogo dimnikov in ponekod so se vdiral celo stropi. Raz nekatera poslopja so popadali okrasni, velikanski kipi; pročelja in se razbili na tlaku. V večjih dvoranah so popadali stropovi in se razpokale stene; ob sunku so se hiše močno potresle, okna so zvenčala, in čulo se je strahovito podzemsko bobnenje. Ljudi je prevzela silna groza; iz šol je prihajal mozeg pretresajoč krik, več žensk se je onesvestilo. Ljudje, ki so bili ob času potresa na ulici, pravijo, da jih je zaglušil šum in podzemsko bobnenje, pa se jim je prvi hip zazdelo, kakor da bi po ulici prihajal vlak. Medtem pa so zapazili, kako se gibljejo hiše. Grozen je bil tudi prizor na pokopališču, kjer so ravno pokopavali nekega vojaka. V istem hipu, ko so pogrezali krsto v grob, se začuje tresk, kakor da je ustrelilo pred njimi v grobu; nato opazijo, kako vsi nagrobni kamni in križi plešejo, in se nagibljejo gomile, iz grobov pa je odmevalo votlo bobnenje. Iz več cerkev so popadali križi; stolna cerkev je ostala nepoškodovana. Posebna nesreča se ni zgodila nobena, in tudi ni bil ubit nihče. Prvi sunek je bil tako močan kakor za groznega potresa l. 1880, a na srečo ni dolgo trajal.

(Iskaz darovalcev za revne učence pri Sv. Barbari v Halozah.) Po zadnji tomboli dne 1. septembra t. l. so nadalje darovali gg.: Skuhala 1 K, Lončarec 2 K, Jože Fürst 2 K, kaplan o. Brdnik 1 K, notar Oščegan 1 K, Petersic 1 K, Selinschegg 4 K, Prantner 2 K, Eliz. Wratsko 2 K, Kasimir v dobitkih, W. Blanke 2 dobitka, Kollenz 6 dobitkov, Lepuscha 2 K, o. L. Vaupotič 2 K, vikarij Fr. Moravec 2 K, kaplan Fr. Horvat 2 K, benef. Podvinski 2 K, prošt Jože Fleck 3 K, Fr. Vogl 4 dobitke, Wegscheider 2 dob., Jurza v dobitkih, Schwab 2 K, Hutter 2 K, Ogorolec 2 K, dekan Jož. Kralj 3 K, uč. Pristernek 2 K, Mihelič v Dobrovi 2 K, Majder v Dobrovi 1 K, gđ. Erhatic v Dobrovi 1 K, kaplan Vogrin 2 K, župnik Franc Murkovič 3 K, Tom. Mikl 1 K, kaplan Zorko 2 K, župnik Šuta 4 K, K. Fürst 2 K, župan Ornič 4 K, Wibmer 2 K, župnik Andrej Podhostnik v Dramljah 20 K, Jož. Kolednik 1 K, Jož. Stumberger, Gruski 2 K, Arhajtler Iv. 40 v. Klinc v Dobrovi 1 K, občina Gradišča 4 K in krajni šol svet pri Sv. Barbari 5 K.

V imenu obdarovanih otrok se izreka tem potom vsem darovalcem, kakor tudi odboru bralnega društva „Naprej“, ki je dobrodelno podjetje vodil, najprisrčnejša zahvala.

Šolsko vodstvo pri Sv. Barbari v Halozah, 12. dec. 1901.
Anton Ogorelec i. r.

Razpis častnih nagrad.

Na razpis nagrad, ki je bil objavljen v 8. številki „Učitelj. Tovarisa“ dne 10. marca t. l. so se odzvali trije pisatelji. Ker pa ocenjevalci niso odobrili nobenega dopisnega spisa, razpisarje podpisano vodstvo vnovič dve častni nagradi po 100 in 60 K za dva najboljša mladinska spisa, obsegajoča najmanj po 3 tiskovne pole. Spisa morata biti izvirna in primerna otroškemu duhu. Rokopisi naj se pošljejo predsedstvu „Zaveze“ do 15. aprila 1902.

Pisatelji naj se ne podpisujejo na svoj rokopis, temuč naj priložijo svoja imena v zaprtem ovitku, na katerem bodi zabeležen naslov dotičnega spisa.

Spise bodo ocenjevali posebni ocenjevalci. Ocenjena spisa bodeta last „Zaveze“ in izideta kot III. in IV. zvezek „Mladinske knjižnice“.

V Ljubljani, dne 6. decembra 1901.

Vodstvo „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učit. društev“.

Drag. Česnik, tajnik. L. Jelenc, predsednik.

Veliko izber igrač in galanterijskih predmetov za božična in novoletna darila priporoča

P. Kostič v Celju.

Službo menjati

želi nadučitelj na dvorazrednici v kraju ob okrajni cesti ležečem ter edno-in pol ure od železniške postaje oddaljenem, na Spodnjem Štajarskem. Gre tudi na edno-razrednico.

Ponudbe je pošiljati na upravništvo „Domovine“ pod šifro „Štajarsko“ (428) 3—1

Dobro izurjen organist

iz cecilijanske šole, z dobrim spričevalom si išče službe na Spodnjem Štajarskem. Ponudbe na (430) 3—1 upravništvo našega lista.

Zanesljivega izprašanega kurjača

(425) 2

išče Peter Majdič, posestnik paromlina v Celju.

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnita daje Red Star Linie, Dunaj IV.

Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2; Innsbruck.

Trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja na debelo in drobno

Dragotin Hribar-ja v Celju.

Velika izbira vsakovrstnih albumov za slike, poezije in razglednice, glasbenih instrumentov, razglednic s slikami, molitvenikov, trgovskih knjig, gosli, citre, kitare, tamburice itd.

Za božično sezono: svilnati papir v vseh barvah, barvani papir na eno ali obe strani, zlati in srebrni papir, zlata pena, podobica za jaslice, perje za cvetlice, cvetje in žica za cvetlice, barva in mah.

Lastna zaloga šolskih zvezkov.

Temni lak za šolske table.

Štambilje in vignete za urade, društva, trgovce in privatnike.

Glavna zaloga cigaretnih papirčkov v korist družbe sv. Cirila in Metoda za Spodnje Štajarsko.

— Točna in solidna postrežba. —

Nestetično zahvalnih pisem vsakomur na razpolago.

POMADA IZ LILIJ

Brez olja in masti. Podeljuje licu fino in mlado polt in koži beli lesk; z njeno uporabo izginejo solnčne pege in zakežni črvi brez sledu. Cena 3 lončkom 3 K; s pošto proti predplačilu 4 K.

Vse že ločene bolezni, težko prebavo, zlasti pri polodnih slabostih, pri krču in prenapetem želodcu, zaslinjenju, navalu krvi v glavo (kongestije), bolezni črev, potem kašelj, prsna bolezen in zamlaklost, zebol, gliste, zlatenico in zlato žilo ozdravlja.

ANTIRHEUMIN-MAZILO

proti protinu, trganju v rokah in nogah. Cena 1 steklenici 2 kroni 40 vinarjev, 2 steklenici 4 kroni, 4 steklenice 6 kron 40 vinarjev s poštino, ako se denar naprej pošlje.

življenski balzam „SALVATOR“

Čisti kri ter je brezpogojno najboljša domača sredstvo za vse mogoče notranje in zunanje bolezni, odstranjuje nečiste sokove in s tem daljša človeško življenje. — Zdravi vse mogoče, tudi stare rane, ter še mnoge druge bolezni, kakor je to na vsakem, steklenici pri-loženem navodilu razvidno. Cena ovoj 12 flašic 5 K, 24 flašic 9 K, 48 flašic 16 K, brez poštine, ako se denar pošlje naprej „Salvator“-le-karni v Varaždin.

Naročila naj se pošiljajo na glavno skladišče **FR. RIEDLA** lekarna pri **SALVATOR-ju** VARAŽDIN (Hrvatsko).

Najboljša domača sredstva.

Karol Mravljak, posestnik v Čretu št. 8,
občina Teharje (429)

≡ prodaja ≡

njive in nekaj travnika pod jako ugodno ceno.

Velika in dobra trgovina

(420) 2-2 z gostilno

se da na več let v najem od 1. 1902.
Vprašanja pod „Trgovina 4000“ na uprav-
ništvo „Domovine“ v Celju.

Dva učenca

za ključalničarsko cbrt, sprejme takoj v uk

(419) 3-2 Ivan Rebek

ključalničarski mojster, Celje, Poljska ulica 14.

Malo posestvo

ležeče ob glavni cesti v prijaznem trgu na Spod-
njem Štajarskem se proda za
1700 kron. Dolg hranilnice po 800 kron ostal
bi lahko vknjižen, drugo bi se moralo plačati
tako. Posestvo obstoji iz hiše s 3 sobami in
kubinjo, iz hleva ter dveh vrtov in je sodno
cenjeno na 2102 kroni 80 vin. S tem posestvom
združena je tudi skupna lastniška pravica do
občinskega zemljišča. Pripravno bi bilo posebno
za kakega obrtnika. Natančnejša pojasnila daje

(412) 3-3 Josip Cilenšek

solicitor v Kozjem, Štajarsko.

Glavni zastop banke „SLAVIJE“

(408) 5-4 v Celju

je sedaj v hiši strugarja Štadlerja, Kovaška
ulica (Schmiedgasse) št. 5 v prvem nadstropju,
poleg hiše nekdanjega živinozdravnika Volovskega
ter za hišo klebučarja Chiba blizu nove želez-
ninske trgovine g. Petra Majdiča.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim,
deloljubnim in stalno naseljenim osebam
s povzetjem zastopa domače zavarov-
valne družbe prve vrste. — Ponudbe
pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Najnovejši

stroji za prirejanje živinske krme

pri zimskem krmljenju v hlevih!

Stroji za rezanje piče s patentnim kolo barom,
ki se jako lahko goni ter prihrani 40%, moči, rez-
nice za repo in krompir, mlinci za drobljenje, stroji
za parjenje živinske piče, prenosljive štedilne kot-
lene peči z emajliranim ali z
neemajliranim vložnim kot-
lom, stave ali vozeče, za ku-
hanje in parjenje živinske
krme, krompirja, za mnogo-
vrstne kmetijske in gospo-
darske potrebe itd., nadalje
robkalnice za turšico, čistilne
mline za šito, trijere-stroje
za izbiranje, stiskalnice za
seno in slamo, z ročno gonjo
stoječe in vozeče.

Mlatilnice, geplje, jeklene pluge, valjarje
brane

Najboljše sejalne stroje „AGRIKOLA“ (zi-
stem s potiskanjem kolesa) brez zmenjevalnih ko-
les za vsako seme, za gorate in dolinske kraje.

Samotvorne patentirane brizgalnice za uni-
čevanje sadnih škodljivcev in peronospora, izdelu-
jejo in razpošiljajo pod jamstvom v najnovejši,
priznani najboljši konstrukciji.

Th. Mayfarth & Co. [*]

e. kr. izključno priv. tovarne kmetijskih strojev, li-
varen in parnih fužin.

Dunaj, II, Taborstrasse št. 71.

Odlikovane z nad 450 zlatimi, srebrnimi in bron-
astimi svetinjamj. *

Ilustrovani katalogi in mnogobrojna pri-
znanja pisma santonj. — Isčijo se zastopniki in
prekupci. (317) 10-7

Dopisovanje tudi v slovenskem jeziku.

NAZNANILO.

Pisarna registrovane zadruge „Hranilnega in posojilnega
društva v Ptui“ bode zaradi sklepanja računov zaprta od 25. decembra
t. l. naprej do sv. Treh kraljev 1902.

Te dneve se med uradnimi urami sprejemajo in izplačujejo edino le
hranilne vloge in obresti od teh.

(427) 2-1

Ravnateljstvo.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebšline v največji izbi.

Opozarja na svojo veliko zalogo traverz, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine,
kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah,
cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja,
kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Velika izber železnih peči in travniških bran!

Vsaka gospodinja
in mati

se mora blagrovati, katera
rabi z ozirom na zdravje,
varčnost in dobri okus
Kathreiner-Kneippovo sla-
dno kavo (pristno samo v
znanih izvornih zavitkih).

Galoše in dežnike

za dame, gospode
in otroke le iz do-
brega materiala ter
po najnižjih cenah

priporoča

PETER KOSTIČ

Celje, Glavni trg št. 7.

Ravnokar izšel:

slovenski stenski koledar

— za leto 1902. —

Dobiva se v zalogi Dragotin Hribarja v Celju.

Cena 40 vinarjev, po pošti 45 vinarjev.

Najprimernejša božična in novoletna darila

v zlatu in srebru po jako nizkih cenah priporoča

RAFAEL SALMIČ

urar in prodaja zlatnine v Celju, „Narodni dom“.

Velika zaloga jeklenih, nikelnastih, srebrnih, tula in zlatih žepnih ur.
Prstane, uhane, zapestnice, priveske, svetinje, križce, medaljone, vsakovrstne
veržice za okoli vratu, lorgnon, krtke in dolge za dame in gospode.

Žlice, nože, vilice, tabatiere, nastavki za sadje, cvetlice, vizitnice itd.

Velika zaloga optičnih predmetov: očala, naočniki, toplomeri, aneroidi
maksimal-toplomeri, tehtnice za vino, žganje, mošt, mleko itd.

Velika izber stenskih ur, budilk in ur z nihalom, najnovejše in najboljše.

Pošteno in dobro blago, vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Dveletna garancija za vsako prodano uro.

Nikelnaste ure od gl. 3.— naprej.

Srebrne ure " " 5.— "

Tula ancre s tremi pokrovi " " 10.— "

Zlate urice za dame " " 13.— "

" ure za gospode " " 20.— "

Pancer-veržice iz pristnega srebra po 6 kr. gram.

Popravila ceno in zanesljivo.

231 25-23

Južno-štajerska hranilnica

v Celju, „Narodni dom“

za katero jamčijo okraji: Sevnica, Gornjigrad, Šoštanj,
Vransko in Šmarje pri Jelšah za popolno varnost
vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje
do neomejene visokosti, obrestuje hranilne vloge
po 4% in pripisuje obresti poluletno h kapitalu,
ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne
odteguje vlagateljem, tako, da dobé isti popolnoma
nad 4% obresti letno.

Izposojuje na zemljiško varnost po 5%.

Hranilnica posluje s strankami

vsak torek in petek dopoldne.

Priporoča se ta zavod staršem, varuhom in kuratorjem, da tam vlagajo denarje svojih
varovancev in oskrbovancev in taisto zahtevajo pri varstvenih sodiščih.